

РОЗШИРЕНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

з дисципліни «КРИСТАЛОГРАФІЯ ТА МІНЕРАЛОГІЯ»

лекційні заняття, годин – 30

Викладач – Доценко В.П.

СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Розвиток кристалографії та мінералогії

Тема 1. ВСТУП ДО КРИСТАЛОГРАФІЇ ТА МІНЕРАЛОГІЇ

Лекція 1. Вступ до кристалографії

1. Що таке кристалографія та кристали ?
2. Історія становлення наук про кристали.

Лекція 2. Вступ до мінералогії

1. Що таке мінералогія і мінерали.
2. Вклад українських вчених у світову науку у галузі кристалографії та мінералогії.

Тема 2. СТРУКТУРА ТА ВЛАСТИВОСТІ КРИСТАЛІВ

Лекція 3. Кристалічні структури

1. Визначення кристалічної решітки елементарного осередку.
2. Типи кристалічних решіток.

Лекція 4. Симетрія та сингонія

1. Симетрія в кристалах.
2. Площина симетрії.
3. Сингонія.
4. Ось симетрії.
5. Повортна ось n-го порядку.

Лекція 5. Хімічні зв'язки у кристалах

1. Типи хімічних зв'язків у кристалах.
2. Поліморфізм.

Тема 3. КЛАСИФІКАЦІЯ І ДІАГНОСТИКА МІНЕРАЛІВ

Лекція 6. Класифікація мінералів

1. Класифікація мінералів по хімічну складу.
2. Мінерали розділяють по їх складу, з огляду на генетичне походження й основний хімічний елемент, а також фізичні властивості.

Лекція 7. Ювелірні мінерали

1. Методи діагностики ювелірних мінералів.
2. Методи діагностики засновані на визначенні найважливіших властивостей і внутрішніх особливостей мінералів.

Тема 4. ОСНОВНІ МІНЕРАЛИ ВУГЛЕЦЮ

Лекція 8. Алмаз

1. Алмаз – самий унікальний самородний мінерал.
2. Зроблені кристалічні ґрати алмаза забезпечують високі фізичні і хімічні властивості.

Лекція 9. Різновиди алмазу

1. Поліграфічні різновиди алмазу.
2. Найбільш розповсюджені різновиди алмазу – карбонаду, борт і баланс, їхніх властивостей і призначення.

Лекція 10. Обробка кристалів

1. Методи і техніка обробки кристалів і мінералів.
2. Природна краса мінералів може бути посилена спеціальним огранюванням граней кристалів.

СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 2

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Кришталєво – мінералогічні різновидності окислів та силікатів

Тема 5. ПОШИРЕННЯ МІНЕРАЛІВ ОКИСУ АЛЮМІНІЮ

Лекція 11. Корунд

1. Червоні різновиди мінералу корунду.
2. Корунд, що кристалізується в тригональній сингонії з домішками окису хрому, дає мінерал червоного кольору.

Лекція 12. Кольорова характеристика корунду

1. Різноманіття колірних характеристик корунду.
2. Добавки іонів титану та заліза обумовлюють різноманіття кольорів корундів, а також їхня зміна за умовами нагрівання і опромінення.

Тема 6. МІНЕРАЛИ АЛЮМОСИЛІКАТІВ БЕРИЛІЮ

Лекція 13. Кристалічна будівля берилів

1. Досконалість кристалічної будівлі берилів.
2. Габітус кристалів берилів – призми або біпіраміди.
3. Шкала Мооса.

Лекція 14. Фарбування берилів

1. Інтенсивність фарбування берилів.
2. Наявність домішок більшості елементів обумовлює різноманіття колірних характеристик і властивостей берилів.

Тема 7. НАЙБІЛЬШ ЗНАЧИМІ МІНЕРАЛИ КРЕМНЕЗЕМУ

Лекція 15. Кварц і його різновиди

1. Кристалічні різновиди кварцу.
2. Властивості кристалічного кварцу обумовлює його широке застосування в техніці.

Лекція 16. Скритокристалічні різновиди кварцу

1. Скритокристалічні різновиди кварцу.
2. Кристалічна будівля під мікроскопом, це волокнисті кристали кварцу стягнуті в сфериліти з радіальними променями.

Тема 8. МЕТОДИ ВИРОЩУВАННЯ КРИСТАЛІВ

Лекція 17. Синтетичні кристали

1. Способи виготовлення синтетичних кристалів.
2. Спосіб вирощування кристалів, мінералів залежить від хімічного складу сировини.

Лекція 18. Синтетичні кристали і їх імітації

1. Основні синтетичні кристали і їхні імітації.
2. Синтетичні кристали можуть відповідати хімічному складові природних мінералів, але не мати природних аналогів.